ת"פ 84/96 – יריב סויסה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת

ת"פ 84-96 מדינת ישראל נ' סויסה(עציר)
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

מספר בקשה:11

בפני	כב' השופטת אסתר הלמן, סגנית נשיא	
המבקש	יריב סויסה (עציר)	
נגד		
המשיבה	מדינת ישראל	

<u>החלטה</u>

1. המבקש, אשר הורשע ברצח אשתו ומרצה כיום מאסר עולם, הגיש בקשה לאפשר לו באמצעות מי מטעמו לעיין בחלק מן המוצגים שהוגשו לבית המשפט במהלך ניהול משפטו. בבקשתו פירט את המסמכים בהם הוא מעוניין לעיין (ולצלם). אלה כוללים: דו"ח מז"פ מיום האירוע (כולל התמונות המקוריות שהוא מבקש לקבל לידיו) - **ת/56**, דו"ח מכון לרפואה משפטית מיום 29/5/98 (לרבות התמונות, מהן הוא מבקש לקבל העתק) - **ת/71**, ודוח מומחה מז"פ מיום 28/7/96 בעניין חוות דעת פרופרינט, לרבות התמונות המקוריות, אותן הוא מבקש לקבל - **ת/30**.

המבקש מציין כי התמונות שהועברו בעבר לבא כוחו אבדו. לטענתו, הוא מעוניין לפנות למומחה מטעמו על מנת לעיין בתמונות ולתת חוות דעת מקצועית וחושש כי עצם שמירתן של התמונות בתיק בית המשפט עלול להביא לפגיעה בהן, באופן שעלול לפגוע בזכויותיו של המבקש, הטוען לחפותו, לאורך כל השנים.

2. בתגובתה ציינה המשיבה כי המבקש הורשע ברצח עוד ביום 2/3/98. לעמדת המשיבה, אין כל מניעה למסור לעיון המבקש את חומרי החקירה שהועמדו בעבר לעיון בא כוחו, ככל שאין בהם פגיעה בכבוד הנרצחת ובפרטיותה.

בכל הנוגע לתמונות הנוגעות לגופת המנוחה ולנתיחה שבוצעה בה, עמדת המשיבה הינה כי יש לפעול לפי הכללים המנחים **היום** את המכון לרפואה משפטית. תמונות של הגופה, בהן נראים איברים מוצנעים ככלל יותרו לעיון מומחה בלבד מטעמו של המבקש, וזאת במכון בלבד. תמונות של איברים שאינם מוצנעים יותרו להעתקה והוצאה מן המכון בהתאם לכללים הנהוגים כיום.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

ככל שבית המשפט ייעתר לבקשה ויורה על העברת התמונות מתיק בית המשפט, מבקשת המשיבה כי לא יינתנו תמונות מקור, אלא העתק בלבד.

3. המבקש בתגובה, הבהיר כי איננו מעוניין בקבלת תיק המכון לרפואה משפטית אלא בתמונות, המהוות חלק מן המוצגים שהוגשו לתיק בית המשפט. המבקש חוזר ומציין כי בעבר כבר הגיש בקשה לקבל תמונות אלה מתיק החקירה, תמונות שאינן מכילות צילומים של איברים אינטימיים של המנוחה, ובקשתו נענתה בחיוב, אולם התמונות אבדו. המבקש מינה, לטענתו, חוקר, איש משטרה לשעבר, על מנת שיעביר את התמונות למומחים משפטיים, לצורך הכנת חוות דעת.

דיון והכרעה:

4. המבקש עתר בבקשתו להזמנת תיק בית המשפט מן הארכיב, על מנת שיוכל לעיין ולהעתיק ממנו מוצגים, כמפורט לעיל. למרות האמור, כפי שיפורט להלן, המסגרת הנורמטיבית לבחינת בקשתו איננה חוסה תחת תקנות בתי המשפט ובתי הדין לעבודה (עיון בתיקים), התשס"ג-2003 (להלן: "**תקנות העיון בתיקים**"), (בדגש על תקנה 3 - העוסקת בזכות העיון של בעלי דין), אלא יש לבחון את הבקשה בהתאם לכללים ולשיקולים בהם נבחנת בקשה לקבלת ראיה או מוצג, בהיבט של סוגיית שמירתם של מוצגים וחומרי חקירה.

5. אין חולק כי המבקש רשאי לעיין ולהעתיק את תיק בית המשפט על מוצגיו, בהיותו הנאשם בהליך זה, וכמי שמלוא החומר הועמד לעיונו בעבר.

עיון על פי סעיף 1 לתקנות העיון בתיקים מוגדר כ-

> **"לרבות צפיה, האזנה, העתקה, צילום, הדפסה, הקלטה, קבלת פלט מחשב או קבלת עותק של מסמך בכל דרך אחרת, בהתאם לסוג המידע וצורת החזקתו".**
>
> אין מניעה לפיכך, שהמבקש יעתיק או יצלם את המוצגים, המפורטים בבקשתו, אשר לאחר בחינתם, אינם כוללים תמונות של אברים אינטימיים.

אוסיף בהקשר זה, כי בעבר (ביום 6.9.10) כבר ניתנה החלטה, בהסכמת המשיבה, המתירה לסנגור לעיין ולהעתיק את מלוא תיק בית המשפט.

6. יחד עם זאת, לפי הבנתי, הבקשה, ככל שהיא מתייחסת לתמונות וצילומים שהוגשו כמוצגים, איננה מיועדת לקבלת העתק המוצגים או תצלום שלהם, אלא לקבלת המוצגים המקוריים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

למען הבהירות- בתיק בית המשפט נשמרו המוצגים המבוקשים, אליהם מתייחסת הבקשה. עם זאת, לדו"ח המעבדה הניידת מיום האירוע, שנערך על ידי רפ"ק מנדל שלומוביץ' - ת/56 לא מצורפות תמונות, כנטען, אך יתכן שהכוונה היא לתמונות שסומנו ת/58. המוצג ת/71 הוא תמונות שצולמו על ידי המכון לרפואה משפטית ואילו ת/30 הוא חוות דעת המומחה ברוך גולדשטיין, ללא צירופן של התמונות (אשר יתכן וסומנו כת/31).

7. ככל שהבקשה מיועדת לקבלת התמונות המקוריות מתיק בית המשפט, יש לבחון אותה בהיקש מהאמור בפסק דינו של בית המשפט העליון מיום 26.3.18 בבש"פ 4073/17 **ראדה נ' מדינת ישראל** (26.3.2018) (להלן: **"עניין ראדה"**).

בעניין ראדה עמד בית המשפט העליון (כב' השופט י. עמית), על חשיבותה של זכות העיון לקראת הגשת בקשה למשפט חוזר, בהתחשב בכך שהעילה המרכזית לקבלת בקשה למשפט חוזר בשיטת המשפט שלנו היא קיומה של ראיה בעלת פוטנציאל מזכה, שלא הונחה בפני הערכאות שהרשיעו את המבקש.

> "**מכיוון שכך, בשלב ההיערכות להגשת הבקשה למשפט חוזר זכאי הנידון לקבל חומרי החקירה שנאספו בעניינו. בתוך כך נכללים גם מוצגים, שעשוי להיות להם ערך ראייתי משמעותי בשל היכולת לבצע בהם בדיקות עצמאיות, לעתים באמצעות טכנולוגיה חדישה שלא הייתה זמינה במהלך המשפט המקורי ...**"

בית המשפט העליון הוסיף וקבע כי "**האינטרס של נאשמים כי מוצגים וחפצים שנתפסו יישמרו גם לאחר סיום המשפט הוא גם אינטרס של המדינה, כדי שלא תועלה נגדה טענה**

של נזק ראייתי בעקבות השמדת תפוס. אך למעשה, האינטרס הוא של החברה כולה. התכלית העליונה של כל הליך משפטי היא חקר האמת, וחובה עלינו לעשות את המיטב שביכולתנו כדי לצמצם את האפשרות שחלילה יורשע חף מפשע. מכאן האינטרס החברתי הכללי בשמירת תפוסים ומוצגים".

(בהקשר זה ראה גם האמור בהחלטה שניתנה במ"ח 1632/16 **שלום נ. מדינת ישראל**, 7.9.17).

8. בענין ראדה נבחנה בקשה להשבת תפוס, ונקבע כי המסגרת לדון בה הינה על פי שיקול דעתו של בית המשפט, בגדר פקודת סדר הדין הפלילי, (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, מרגע שנתפס התפוס ועד תום ההליך השיפוטי, וגם לאחר שפסק הדין הפך לחלוט. בהקשר זה נקבע כי:

> "**בבואו להורות על עשיית פעולה כלשהי במוצג חפצי - בין אם מדובר בהוראה להורות על המשך שמירתו בתיק בית המשפט, החזקתו בידי רשות כלשהי, מסירתו לידי אדם פרטי וכיוצא באלה - נתון לבית המשפט מרחב שיקול דעת להכריע בכך תוך איזון בין האינטרסים**

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

השונים העומדים על הכף, בצירוף נסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה. נסיבות אלה, אפשר שתהיינה קשורות לחומרת התיק, הערך הראייתי של התפוס (בין היתר בשים לב אם הנידון הודה בביצוע העבירה או הסכים להשמדת המוצג), האם פסק הדין כבר חלוט, סוג המוצגים בהם מדובר, היכולת לשמור על ערכם הראייתי, עלות שמירת המוצג, האפשרות לתעד המוצג טרם השמדתו, וזכויות הצדדים הנוגעים בדבר (תביעה, נאשם, נפגע עבירה, בעל החפץ או הטוען לזכות בחפץ). כמו כן, נתונה לבית המשפט הסמכות להורות על תנאים מסוימים שבכפוף להם יימסר החפץ, לדוגמה הוראה על מעשה הדרוש לשמירה על החפץ או הימנעות מעשיית פעולות מסוימות שיפגעו בו" .

9. שיקולים אלה, בחלקם, רלוונטיים גם כאשר מדובר בחומרי חקירה, שהוגשו כמוצגים לתיק בית המשפט, ולאינטרס שבשמירת המוצגים, גם לאחר שפסק הדין הפך לחלוט, כפי שהובהר לעיל. על פני הדברים, מסירת התמונות המקוריות, שאף לשיטת המבקש עצמו, הינן ראיות בעלות ערך רב, העשויות להביא לזיכויו, לידי המבקש, עלולה לפגוע בתכלית זו. לפיכך, המבקש רשאי בשלב לצלם ולהעתיק מתיק בית המשפט את המוצגים, כבקשתו.

בכל הנוגע לזכות העיון לקראת משפט חוזר והיקפה ראה גם בש"פ 1781/00 **שוורץ נ' מדינת ישראל**, (04/06/2001)).

10. המבקש מפרט כי ברצונו, בהמשך, להעביר את המוצגים לבחינת מומחה מטעמו, לצורך קבלת חוות דעת מקצועית. לכשיתקשר המבקש עם מומחה ספציפי, יהיה רשאי המומחה לעיין בתמונות המקוריות, בתיק בית המשפט, וככל שתהיינה לו בקשות נוספות, ניתן יהא לבחון אותן לגופן בהתאם לנימוקי הבקשה, והכל במטרה להבטיח כי למבקש תינתן מלוא האפשרות למצות את בדיקת המוצגים.

ניתנה היום, כ' תמוז תשע"ח, 03 יולי 2018, בהעדר הצדדים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©